
Remissyttrande över SOU 2023:40 Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen

Inledning

RFSL Ungdom har beretts möjligheten ge synpunkter på betänkandet *Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen* av Utredningen om barns möjligheter att utkräva sina rättigheter (SOU 2023:40). Vi tackar för möjligheten och lämnar härmed över vårt yttrande.

Synpunkter

Ratificering av tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen

RFSL Ungdom delar utredningens ståndpunkt i frågan. Att ratificera tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen möjliggör för barn, under vissa förutsättningar, att få upplevda kränkningar mot sina rättigheter enligt barnkonventionen prövade av FN:s barnrättskommitté. Detta förbättrar förutsättningarna för barnkonventionens efterlevnad i Sverige.

RFSL Ungdom anser att om Sverige ratificerar tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen, krävs kunskapsspridning mot barn, deras vårdnadshavare och andra viktiga vuxna, om möjligheten att få ett fall prövat av FN:s barnrättskommitté. Kunskap om möjligheten att utkräva sina rättigheter är nödvändig för att kunna göra det. Givetvis krävs det ett normmedvetet och hbtqi-inkluderande perspektiv.

RFSL Ungdom tillstyrker utredningens förslag om att ge Barnombudsmannen (BO) i uppdrag att, för det fall att Sverige ratificerar tilläggsprotokollet, följa utvecklingen av tillämpningen. BO är en lämplig myndighet för uppdraget.

Barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen i svensk lagstiftning

RFSL Ungdom tillstyrker utredningens samtliga förslag i den här delen av utredningen. Förslagen förbättrar barns möjlighet att höras. Vi ser att det medför en förskjutning i synen på barn, där barn, framförallt barn yngre än 15 år, ses som fullvärdiga rättighetsbärare. Det är en utveckling åt rätt håll.

RFSL Ungdom vill även särskilt lyfta vikten av lättillgänglig information som barnet förstår. På det området lämnar utredningen ett utmärkt förslag under rubriken *Skyldigheten att lämna information på ett sätt som barn förstår ska framgå i LPT, LSS, LVU, socialtjänstlagen och i utlänningsförordningen (s. 37)*.

Det är viktigt att all information som riktar sig till barn, vårdnadshavare och andra närstående vuxna är normmedvetet och hbtqi-inkluderande.

Barnombud inom civilsamhällesorganisationer

RFSL Ungdom ser ett stort problem med utredningens förslag om att staten tar ansvar för att inrätta oberoende barnombud i civilsamhället.

Det finns en inneboende problematik när staten tillskjuter civilsamhället uppdrag. Samtidigt som uppdragen ökar i antal och komplexitet minskar finansieringen till delar av civilsamhället. Under det gångna året har sänkningar aviserats eller genomförts för exempelvis etniska organisationer, barn- och ungdomsorganisationer och för folkbildningen. Civilsamhällets roll är att organisera människor kring en idé eller ett syfte. Vem ska ansvarsutkräva staten om staten delegerar sin roll att tillhandahålla offentlig service till civilsamhället?

Datum

2024-02-19

Dnr.**ATT**

S2023/02794

Socialdepartementet



RFSL Ungdom tycker det är bra med oberoende barnombud inom civilsamhället. Men det behöver alltid problematiseras när staten tillskjuter uppdrag till civilsamhället om att tillhandahålla tjänster för invånarna.

Avslut

Vi tackar för frågan om att yttra oss över betänkandet och ser fram emot fortsatt dialog i dessa viktiga frågor.

Vänliga hälsningar,

Elias Fjellander, förbundsordförande RFSL Ungdom